

VVI27: <i>Listeria monocytogenes</i> in levensmiddelen			
Omschrijving: Het percentage monsters van levensmiddelen dat genomen werd bij hoevezuivelproducenten, in de sector verwerking en in de sector distributie en dat gecontroleerd werd op <i>Listeria monocytogenes</i> en conform bevonden.			
Resultaten:			
Jaar	Aantal monsters	% conform	Limiet
2008	5055	98,2%	Voedselveiligheidscriteria en actielimieten
2007	1872 ⁷	98,16%	Voedselveiligheidscriteria en actielimieten
Berekening van de indicator: Ten opzichte van 2007 was er in 2008 een toename van 0,04%.			
Interpretatie: <i>Listeria monocytogenes</i> is een belangrijke voedselpathogeen omwille van de ernstige gezondheidsgevolgen die deze pathogeen veroorzaakt. Deze indicator is een maat voor het voorkomen van <i>L. monocytogenes</i> in levensmiddelen. Gezien besmetting van <i>L. monocytogenes</i> vaak een omgevingsbesmetting betreft (vanuit productieomgeving of boerderijomgeving) geeft de beheersing van <i>L. monocytogenes</i> ook indirect een indicatie van goede werkpraktijken. Een toename van deze indicator, namelijk een toename voor het percentage conforme monsters, gaat dan ook gepaard met een verbetering van de voedselveiligheid (direct en indirect).			
Deel van de keten waarop de indicator betrekking heeft: Primaire productie (hoevezuivel), verwerking en distributie.			
Matrix: Levensmiddelen (zowel plantaardige als dierlijke producten)			
Categorie: Controle			
Verantwoording van de keuze van de indicator: <i>Listeria monocytogenes</i> is een pathogeen die voornamelijk via de omgeving en personeel in levensmiddelen terecht komen. Gezien de ernstige gezondheidseffecten dient deze pathogeen strikt opgevolgd te worden. Deze VVI is een indicator voor het biologische gevaar: zoönose en omgevingsbesmetter			
Bijkomende informatie: <i>Listeria monocytogenes</i> is een beweeglijk Gram-positief staafje dat psychrotroof is en bijgevolg kan uitgroeien bij koeltemperaturen. Listeriosis wordt gekenmerkt door bloedvergiftiging (septicemia), meningitis (hersenvliesontsteking) en spontane abortus of doodgeboorte bij zwangere vrouwen. Deze symptomen worden voorafgegaan door een fase met lichte griepsymptomen (hoofdpijn, koorts). De incubatietijd varieert van enkele dagen tot drie weken. De grote risicogroep voor listeriose zijn de YOPI's (Young, Old, Pregnant and Immunodeficient). <i>L. monocytogenes</i> is wijd verspreid in de omgeving. De bacterie kan geïsoleerd worden uit de natuur, namelijk uit de bodem en bij verschillende dieren, maar wordt ook vaak in productieomgevingen aangetroffen waar het bij onvoldoende beheersing van reiniging en desinfectieprocedures een "huisflora" kan worden. <i>L. monocytogenes</i> is dan ook een typische omgevingsbesmetter. <i>L. monocytogenes</i> wordt voornamelijk geassocieerd met de volgende 3 categorieën van levensmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> • rauwe levensmiddelen (bv. rauwe melk, rauwe groenten en rauwe vis); • verwerkte levensmiddelen met verlengde houdbaarheid die geen verhittingsstap ondergaan hebben (bv. rauwmelkse zachte kazen, koud gerookte vis); • verwerkte levensmiddelen met verlengde houdbaarheid die een verhittingsstap hebben ondergaan maar die onderhevig zijn aan nabesmetting (bv. versneden voorverpakte gekookte vleeswaren). 			
Wettelijk kader: <ol style="list-style-type: none"> 1. Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie van 15 november 2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen. 			
Voldoet de indicator aan de geïdentificeerde criteria?: <ul style="list-style-type: none"> ☒ Meetbaar (beschikken over kwantitatieve gegevens) ☒ Onafhankelijk (geen overlapping tussen indicatoren) ☒ Betrouwbaar (bias gevoeligheid) 			

⁷ Voor 2007 werden geen gedetailleerde resultaten gerapporteerd voor industriële melkerijen en hoevezuivelproducenten.

- Beschikbaarheid van de informatie in bestaande rapporten of documenten
- Relevant voor voedselveiligheid
- Duidelijke interpretatie
- Duurzaam
- Ketenaanpak weerspiegelen
- Het geheel van indicatoren dient representatief te zijn voor de voedselketen

Opmerkingen: Mogelijks werd een klein percentage van de monsters buiten het controleprogramma genomen.

Toelichting bij de resultaten: In 2008 werd ongeveer 70% van de monsters genomen in distributie (incl. hoevezuivel) en ongeveer 30% in de verwerking. In 2007 werd ongeveer 75% van de monsters genomen in de distributie en ongeveer 25% in de verwerking. Voor 2007 zijn geen resultaten opgenomen voor industriële melkerijen en hoevezuivelproducenten aangezien gedetailleerde resultaten ontbreken.